

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Adresseliste

Deres ref

Vår ref
201104047-/TOA

Dato

31 JAN 2012

Avgjørelse av klager på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 2 i 2012

Miljøverndepartementet viser til klager datert 12. desember 2011 fra Foreningen Våre Rovdyr og 14. desember 2011 fra Aksjonen Rovviltets Røst. Det klages på rovviltnemnda i region 2 (Vestfold, Buskerud, Telemark og Aust-Agder) sitt vedtak av 1. desember 2011 om kvote for jakt på gaupe i 2012.

Klagene er behandlet etter lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven) § 9, lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 16, jf. § 77 og lovkapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk, og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 4, 7 og 11.

Miljøverndepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 2 sitt vedtak når det gjelder inndeling av kvotejaktområder samt kvotefri jakt i deler av regionen.

I de områder hvor det i henhold til rovviltnemndas forvaltningsplan ikke skal være ynglinger av gaupe er rovviltnemndas vedtak opprettholdt.

Miljøverndepartementet endrer imidlertid kvotens størrelse i de jaktområder som i rovviltnemndas forvaltningsplan er definert som yngleområde for gaupe. Ny totalkvote for jakt på gaupe i områder med mål om yngling av gaupe i region 2 settes til 15 gauper hvorav maksimalt 5 voksne hunndyr.

Klagerne har fått delvis medhold fordi gaupebestanden skal forvaltes så nær

Postadresse

Kontoradresse

Telefon

Saksbehandler

postmottak@md.dep.no
www.miljo.no

22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Telefaks

Tommy Andersen

bestandsmålet som mulig, jf. rovviltforliket av juni 2011. Departementet har lagt til grunn best tilgjengelig kunnskap om gaupebestandens utvikling.

Saksgang

Rovviltnemnda i forvaltningsregion 2 (Vestfold, Buskerud, Telemark og Aust-Agder) vedtok 1. desember 2011 en totalkvote på 32 gauper, hvorav maksimalt 10 hunddyr eldre enn ett år, for gaupejakten i 2012. Vedtaket ble påklaget av Foreningen Våre Rovdyr den 12. desember 2011 og Aksjonen Rovviltets Røst den 14. desember 2011. Klagene er fremmet innenfor den alminnelige klagefristen etter forvaltningsloven § 29 første ledd.

Rovviltnemnda i region 2 har med grunnlag i klagene vurdert saken på nytt, og opprettholder sitt vedtak av 1. desember 2011. Rovviltnemnda oversendte saken til Miljøverndepartementet for endelig avgjørelse den 9. januar 2012, jf. rovviltforskriften § 18. Kopi av rovviltnemndas oversendelse til Miljøverndepartementet er sendt klagerne.

I tråd med rovviltforskriften § 18 første ledd annet punktum har Direktoratet for naturforvaltning gitt en faglig tilråding i brev av 20. januar 2012.

Klagers anførsler

Klagene omfatter totalkvoten og hunddyrkvoten. Både Foreningen Våre Rovdyr (FVR) og Aksjonen Rovviltets Røst (ARR) påklager kvotens størrelse og ønsker redusert kvote med begrunnelse i estimert bestand og det nasjonale bestandsmålet for regionen.

FVR viser til at gaupa er truet i henhold til Norsk Rødliste. De viser til at den genetiske variasjonen i den skandinaviske gaupebestanden er lav, og lavest i sør-Norge, og mener derfor at et høyt uttak ikke er biologisk forsvarlig. FVR viser videre til at tapstallene som fremkommer under erstatningsordningen er et mål for erstatning, ikke for påviste sauetap til rovvilt.

FVR viser videre til en betydelig nedgang fra 2010 i antall registrerte antatte og dokumenterte gaupeskader på sau. Det bemerkes også at ynglebestanden har gjennomgått en vesentlig nedgang de siste årene.

ARR mener kvoten er satt for høyt i forhold til dokumenterte ynglinger. De viser til at etter det nye rovviltforliket skal det etterstrebtes å ligge så nært bestandsmålet som mulig. ARR mener at bestanden kommer under bestandsmålet ved et uttak som vedtatt.

Med bakgrunn i dette anmoder klagerne om redusert kvote. FVR foreslår en kvote på 12 dyr, hvorav fire hunddyr eldre enn ett år. ARR anmoder kvoten redusert med en tredjedel og viser også til at en åpning for kvotefri jakt i deler av Aust-Agder vil bidra tilstrekkelig for å komme ned til bestandsmålet.

Rovviltnemndas vurdering

”Klagene er framsatt innen fristens utløp og klagerne anses å være klageberettigete. Med grunnlag i opplysninger i klagene har Rovviltnemnda vurdert saken på nytt.

Miljøverndepartementet oppnevnte i brev 22. desember 2011 nye representanter til Rovviltnemnda i region 2. Det er imidlertid ikke avholdt konstituerende møte og nemnda for foregående periode har derfor funnet grunnlag for å behandle klagene.

Rovviltnemndas kvotevedtak ble fattet for ytterligere å redusere gaupebestanden slik at skadeomfanget på sau går ned. Fordelingen av kvoten ble gjort ut fra prinsippet om geografisk differensiering der tapsomfang og skadepotensial for sau og bestandsforholdene for gaupe lå til grunn. Vedtaket var godt fundamentert i tilgjengelig datagrunnlag framlagt i saksframlegg og under møtet.

Klagene anfører ingen nye opplysninger som ikke forelå ved vedtakstidspunktet. Det er heller ikke i ettertid påløpt nye, særlige opplysninger i saken som tilsier endret beslutningsgrunnlag. Med dette som grunnlag har Rovviltnemnda behandlet saken den 9. januar 2012 og gjort følgende vedtak:

Rovviltnemnda i region 2 har med bakgrunn i klager vurdert tidligere vedtak om kvotejakt på gaupe i 2012 på nytt. Det framkommer ingen nye vesentlige opplysninger i saken og tidligere vedtak opprettholdes.

Klagene fra Foreningen Våre Rovdyr og Aksjonen Rovviltets Røst tas med det ikke til følge og sendes Miljøverndepartementet til endelig avgjørelse.

Rovviltnemndas konklusjon

Rovviltnemnda kan ikke se at det framkommer vesentlig nye opplysninger eller andre forhold i klagene som tilsier endret vedtak. Vedtak av 1. desember 2011, jamfør brev av samme dato, opprettholdes, og klagene sendes Miljøverndepartementet til endelig avgjørelse.”

Direktoratet for naturforvaltnings faglige tilråding

”Direktoratets faglige tilråding i denne saken knytter seg til å vurdere gaupebestandens status og forventede utvikling i region 2 og vurdere sannsynligheten for at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet på 12 ynglinger i regionen. Vurderingene knyttet til den forventede utviklingen av gaupebestanden i regionen tar utgangspunkt i at vedtatte kvote effektueres.

Rovviltnemnda i region 2 fattet i vedtak av 1. desember 2011 en totalkvote på 32 gauper, med en maksimal hunddyrkvote på 10 dyr over ett år. Det er åpnet for kvotefri jakt i forvaltningsområde vest. Det er av totalkvoten satt av en reservekvote på 4 dyr, herav inntil 2 voksne hunddyr. Startkvoten på 28 dyr er fordelt til åtte jaktområder.

Om overvåking av gaupe og bestandssituasjonen i Norge og innenfor region 2:

Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. NINA rapport 724: Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2011 gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet. Årene 2009, 2010 og 2011 er det registrert henholdsvis 92, 80 og 74 ynglinger av gaupe på landsbasis. Antallet ynglinger i 2011 tilsvarer en estimert minimum totalbestand på 413-436 dyr. Direktoratet konstaterer at det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe på landsbasis ble nådd i 2011.

Det er den siste treårsperioden registrert henholdsvis 19, 17 og 14,5 ynglinger av gaupe i region 2. Gjennomsnittet er på 16,8 ynglinger, og bestandsmålet på 12 årlige ynglinger er følgelig nådd.

Om gaupas forventede utvikling innenfor region 2:

Norsk institutt for naturforskning (NINA) har i en nylig rapport (NINA rapport 774) introdusert en prognosemodell til å forutsi bestandsstørrelse av gaupe fremover i tid. Modellen kan også benyttes til å beregne hvilken effekt ulike jaktuttak vil ha på bestanden før jakt den påfølgende vinteren. Dette som en hjelp til å redusere utfordringene med å stabilisere utviklingen av gaupebestanden, siden en tidligere har vært nødt til å ta utgangspunkt i fjorårets familiegruppetellinger når årets kvoter skal fastsettes. Modellen baserer seg på tidsserien med tellinger av familiegrupper og uttak av gauper bakover i tid for å beregne en prognose fremover i tid.

For landet som helhet kan en forvente en nedgang i antall familiegrupper fra 74 familiegrupper før jakt i 2011 til 67 (55-79) familiegrupper før jakt i 2012. Det er estimert 42 % sannsynlighet for at gaupebestanden før jakt i 2012 vil være under det nasjonalt fastsatte bestandsmålet på 65 familiegrupper av gaupe. For region 2 viser prognosen en nedgang i antall familiegrupper fra 14,5 familiegrupper før jakt i 2011 til 11,5 (6 – 17) familiegrupper før jakt i 2012. Det er estimert 55 % sannsynlighet for at gaupebestanden i region 2 før jakt i 2012, vil være under det fastsatte bestandsmålet på 12 familiegrupper av gaupe i regionen.

Det er viktig å understreke at usikkerheten i estimatene til modellen blir større for de regionspesifikke prognosene. Her er antall familiegrupper mindre, og i enkelte regioner snakker vi om svært små tall. Dette betyr at den usikkerheten som eksisterer rundt observasjoner av familiegrupper spiller en større rolle jo mindre tall man opererer med og videre er små bestander mer påvirket av tilfeldige variasjoner i f.eks fødsels- og dødsrater.

Prognosemodellen kan videre anvendes til å beregne hvor store uttak en region kan ha, når regionen befinner seg i nærheten av bestandsmålet og det er ønskelig med en stabilisert bestand. For landet som helhet viser modellen at en kan høste 0,43 voksne

hunndyr pr registrerte familiegruppe hvis en ønsker en stabilisert bestand rundt bestandsmålet. Modellen viser også at en kan høste 1,27 gauper pr registrerte familiegruppe hvis en ønsker en stabilisert bestand rundt bestandsmålet.

For å holde en stabilisert bestand i region 2 på 12 familiegrupper av gaupe gir modellen et estimert uttak på 5 voksne hunndyr og et estimert totaluttak på 15 gauper, hvis bestanden ligger rundt bestandsmålet.

Direktoratets vurdering og faglige tilråding

Det følger av naturmangfoldloven § 8 første ledd at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon samt effekten av påvirkninger. Direktoratet har i sin faglige tilråding lagt vekt på "Prognosemodell for bestanden av gaupe i Norge" (NINA rapport 774). En slik prognosemodell vil ikke med 100 % sikkerhet kunne forutsi utviklingen i gaupebestanden, men vi kan gi en sannsynlighetsfordeling for ulike utfall. Etter direktoratets vurdering er dette den best tilgjengelige kunnskapen om gaupas bestandssituasjon før jakt i 2012. Alternativet er å ta utgangspunkt i fjorårets familiegrupperegistreringer når årets kvoter skal fastsettes.

I likhet med ovennevnte prognosemodell fremgår det også av NINA rapport 724 om bestandsutviklingen av gaupe i Norge en forventning om nedgang i bestanden av gaupe før jakt i 2012 sammenlignet med 2011. Både i landet som helhet og i region 2. Direktoratet viser i denne sammenheng til § 7 i rovviltforskriften og kravet til presisjon i forvaltningsvedtak jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes.

De siste tre årene har det vært et uttak på mellom 8 og 10 voksne hunner og et totaluttak på mellom 26 og 28 gauper i regionen. Dette har medført en bestandsnedgang og en ønsket utvikling jf. det nasjonale bestandsmålet for regionen. Direktoratet konstaterer at regionen i henhold til prognosemodellen mest sannsynlig ligger rundt bestandsmålet. En effektivering av vedtatte kvote i regionen i 2012 vil mest sannsynlig medføre en bestandsreduksjon i regionen, og en stor sannsynlighet for at det nasjonalt fastsatte bestandsmålet i regionen ikke nås etter årets yngling. Gjeldende kunnskap om gaupas bestandsdynamikk publisert gjennom ovennevnte prognosemodell, tilsier en lavere total- og hunndyrkvote i regionen i 2012.

Direktoratet viser til forvaltningsplanen i regionen og målene for gaupeforvaltningen som er nedfelt der. Regionen skal oppfylle det nasjonale bestandsmålet på 12 årlige ynglinger av gaupe og rovviltnemnda har vedtatt en forvaltningsplan som sier i hvilke områder av regionen ynglingene skal være. Regionen er delt inn i to separate forvaltningsområder – Forvaltningsområde Øst med mål om 9 ynglinger av gaupe og Forvaltningsområde Vest med mål om 3 ynglinger av gaupe. Det er også satt strategier for geografisk differensiering. I jaktområde vest 1 i forvaltningsområde vest er det ikke mål om yngling av gaupe og det er åpnet for kvotefri jakt. Direktoratet tilrår, basert på

prognosemodellen og forvaltningsplan for rovvilt i region 2, en kvote i områder med mål om yngling på 15 gauper hvorav maksimalt 5 voksne hunndyr. Vi tilrår ingen endring i jaktområde vest 1.

Vi tilrår en fordeling av kvoten i tråd med nemnda sin vedtatte kvotefordeling, men med mindre antall dyr i de enkelte jaktområdene. Spesifikt tilrås det 3 dyr i jaktområde øst 1, 2 dyr i henholdsvis jaktområde øst 2-6, og 2 dyr i jaktområde vest 2. Det tilrås ingen spesifikk fordeling av hunndyrkvoten. Det tilrås ingen reservekvote i regionen.

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering av rovviltnemnda i region 2 sitt vedtak om kvotejakt på gaupe i 2012, anser direktoratet det som mest sannsynlig at en effektivering av vedtatte kvotestørrelse vil medføre en bestandsreduksjon i regionen samt en stor sannsynlighet for at det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen ikke nås etter årets yngling.

Direktoratet har vektlagt tildelt kvote innenfor området med mål om yngling og tilrår en kvote på 15 gauper med en maksimal hunndyrkvote på 5 voksne hunndyr. Vi tilrår en fordeling av kvoten i tråd med nemnda sin vedtatte kvotefordeling, men med mindre antall dyr i de enkelte jaktområdene. Det tilrås ingen reservekvote.”

Miljøverndepartementets vurdering

Klagen er behandlet etter viltloven § 9, naturmangfoldloven § 16, jf. § 77, og rovviltforskriften §§ 4, 7 og 11. Videre har departementet, i henhold til naturmangfoldloven § 7, lagt prinsippene i loven §§ 8-10 og 12 til grunn som retningslinjer. Også forvaltningsmålet for arter i § 5 er trukket inn i skjønnsvurderingen. Det samme gjelder § 14 om vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i § 11 slår fast at tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Vedtaket gjelder jakt på gaupe, og departementet anser at § 11 ikke er relevant i denne saken.

Ved behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur* fastsatte Stortinget det nasjonale bestandsmålet for gaupe til 65 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Gjennom ny stortingsbehandling av rovviltpolitikken våren 2011 ble bestandsmålet for gaupe på 65 årlige ynglinger på landsbasis videreført, jf. Representantforslag 163 S (2010-2011). Videre fremgår det at rovviltforvaltningen skal skje på en slik måte at bestanden over tid ligger så nær bestandsmålet som mulig. Det nasjonale bestandsmålet er nærmere fordelt på sju av de åtte forvaltningsregionene, jf. rovviltforskriften § 4, og for forvaltningsregion 2 er det fastsatt et bestandsmål på 12 årlige ynglinger av gaupe.

Naturmangfoldloven, viltloven og rovviltforskriften danner den juridiske rammen for departementets vedtak i klagesaken. Naturmangfoldloven § 16 tredje ledd slår fast at høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer

et høstingsverdig overskudd. Videre følger det av fjerde ledd at ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting, skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

Naturmangfoldloven § 5 slår bl.a. fast at målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmål, og skal forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009). Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning er konkretisert i rovviltforskriften §§ 3 og 4 og den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 2.

Rovviltforskriftens formål, jf. § 1, er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor denne rammen skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Videre skal forvaltningen være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder.

Det er rovviltnemnda i hver enkelt forvaltningsregion som har hovedansvaret for forvaltningen av rovviltet, og rovviltnemnda skal gjennomføre vedtatt nasjonal rovviltpolitikk innenfor sin forvaltningsregion, jf. rovviltforskriften §§ 4 og 5. Når det fastsatte bestandsmålet for en art er nådd, har rovviltnemnda myndighet til å fatte vedtak om kvoter for jakt, jf. §§ 7 og 11.

Det følger av naturmangfoldloven § 8 første ledd at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlag inngår også i rovviltforskriften § 7 annet ledd, som slår fast at nemndas vedtak skal bygge på den regionale forvaltningsplanen for rovvilt og på data om biologiske og bestandsmessige forhold og om skade- og konfliktsituasjonen. Vedtak om kvote for jakt på gaupe skal blant annet inneholde en avgrensning av jaktområdet, bestemme antall dyr som kan skytes, eventuell fordeling på kjønn og alder og om bestemte typer dyr skal være unntatt, jf. § 11 annet ledd. Rovviltnemnda skal i forbindelse med kvotefastsettelsen bl.a. gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling, og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, jf. kommentarene til rovviltforskriften § 7 annet ledd og naturmangfoldloven § 10. Rovviltnemnda har ved kvotefastsettelse vurdert bestandssituasjonen og bestandens forventede utvikling, jf. sekretariatets saksframlegg. I tillegg til data fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt er det i kvotefastsettelsen lagt til grunn tidligere erfaringer med kvotejakt og avgang av gaupe i regionen. Det er blant annet vist at det har vært en nedgang i gaupebestanden i regionen de siste årene (2009: 19, 2010: 17, 2011: 14,5). Departementet viser til direktoratets faglige tilrådning hvor det fremgår at det på bakgrunn av utviklingen i

bestanden er mest sannsynlig at effektivering av rovviltnemndas vedtatte kvotestørrelse vil medføre en videre bestandsreduksjon i regionen og en stor sannsynlighet for at bestandsmålet ikke nås etter årets yngling. Som beskrevet i den faglige tilrådingen sannsynliggjøres dette også gjennom prognosemodellen fremlagt i NINA Rapport 774, hvor det fremgår at for region 2 viser prognosen en nedgang i antall familiegrupper fra 14,5 til 11,5 (6-17) før jakt i 2012. Direktoratet påpeker at for å holde en stabilisert bestand i region 2 på 12 familiegrupper av gaupe gir modellen et estimert uttak på 5 voksne hunndyr og et estimert totaluttak på 15 gauper, hvis bestanden ligger rundt bestandsmålet. Departementet anser at kravet til kunnskapsgrunnlag i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt. Videre vil departementet vise til at kravet til presisjon i forvaltningsvedtak øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes, og målsettingen i tråd med rovviltforliket av 2011 er å forvalte bestanden av gaupe så nær bestandsmålet som mulig. Departementet anser på denne bakgrunn at kvoten er satt for høyt i rovviltnemndas vedtak. Departementet påpeker imidlertid at dette ikke er å forstå slik at prognosemodellen er å anse som en absolutt størrelse rovviltnemnda skal forholde seg til i fremtidige vedtak. Modellen kan ikke forutsettes å gi noen 100 % sikkerhet for utviklingen i gaupebestanden, jf. direktoratets faglige tilråding. Rovviltnemndene har et skjønnsrom å forvalte gaupebestanden innenfor, men det er viktig å legge vekt på at forvaltningen til en hver tid skal ha som målsetting at bestanden er så nær bestandsmålet som mulig. I dette tilfellet, hvor departementet finner at kvoten er satt for høyt, legger departementet imidlertid betydelig vekt på prognosemodellen. Dette representerer den beste tilgjengelige kunnskapen om gaupebestandens utvikling, og departementet vurderer det i denne saken som mest hensiktsmessig å endre kvoten på en slik måte at effektivering av vedtaket gir den største sannsynligheten for at bestanden holdes så nær bestandsmålet som mulig.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupa utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. For landet som helhet har bestandssituasjonen for gaupe den siste treårsperioden vært slik at bestanden har ligget godt over det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger. Tall fra Rovdata viser imidlertid en nedgang i gaupebestanden de to siste år. Videre tyder prognosemodellen fremlagt i NINA Rapport 774 på at det høye uttaket av gaupe de senere årene har resultert i at bestanden før jakt i 2012 ligger på omkring det nasjonale bestandsmålet. Bestandsutviklingen i region 2 viser samme utvikling som for landet for øvrig. Det er i Rovbasen registrert noen tilfeller de senere år med avgang av gaupe grunnet sykdom og påkjørsler, men avgangen av gaupe i regionen skjer i hovedsak i form av kvotejakt. Mattilgang og areal for gaupa i regionen er god. Det betyr at rovviltforvaltningen i stor grad selv kontrollerer den samlede belastningen på gaupe i regionen. Den samlede belastningen har de senere år resultert i en bestandsnedgang i region 2.

Føre-var-prinsippet i § 9 kommer i hovedsak til anvendelse der man ikke har tilstrekkelig kunnskap. § 9 slår fast at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas

sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Etter departementets vurdering skal ikke føre-var-prinsippet tillegges stor vekt i denne saken. For gaupe foreligger det som tidligere nevnt betydelig kunnskap om bestandssituasjonen, effekten av påvirkninger, og den samlede belastningen arten utsettes for.

Når det gjelder anførselen fra Foreningen Våre Rovdyr om den genetiske variasjonen i gaupebestanden har departementet undersøkt dette med Direktoratet for naturforvaltning og Norsk Institutt for Naturforskning. Det er antagelig korrekt slik Foreningen Våre Rovdyr anfører at den genetiske variasjonen er noe lavere i sør enn i nord, men det er likevel ikke grunn til å si at variasjonen er lav. Genetikdata er fra midten av 1990 og bestanden har etter dette økt vesentlig i Sør-Norge. Innvandring fra Sverige har trolig en stor effekt, og det er ingen delpopulasjoner i sør som er genetisk isolert. Det kan dermed ikke antas at bestanden i Sør-Norge har en lav genetisk variasjon, heller ikke i Norge eller Skandinavia som helhet.

Videre har rovviltnemnda redegjort for skade- og konfliktsituasjonen med beitenæring i regionen (jf. sekretariatets saksframlegg), og det er blant annet vist at erstattet skadeomfang på sau forvoldt av gaupe i regionen er redusert sammenlignet med 2007-nivået, og at det har vært relativt stabilt i perioden 2008-2010. Når det gjelder kvotefordeling og områdeavgrensning har rovviltnemnda lagt vekt på forvaltningsplanen og prioriteringen av områder til henholdsvis gaupe og beitenæring som følger av denne. Uttaket gjennom kvotejakt er vurdert med sikte på en skadereduserende effekt. Departementet anser at rovviltnemndas prioriteringer hva gjelder inndeling av jaktområder er gjort i samsvar med prinsippet i naturmangfoldloven § 12. Det følger av denne bestemmelsen at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slik lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Rovviltnemndas prioriteringer på dette området er også i samsvar med rovviltforskriften §§ 7 og 11. Også naturmangfoldloven § 14 har vært trukket inn i vurderingen. Det følger av § 14 første ledd at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Rovviltnemnda har i sitt vedtak vektlagt potensialet for rovviltskader på beitedyr, og det ivaretar slik sett andre samfunnsinteresser. Departementet finner imidlertid at kvotens størrelse i områder med mål om yngling av gaupe er satt for høyt i rovviltnemndas vedtak og endrer denne delen av vedtaket.

Konklusjon

Miljøverndepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 2 sitt vedtak når det gjelder inndeling av kvotejaktområder samt kvotefri jakt i jaktområde vest 1 (deler av Aust-Agder).

Miljøverndepartementet endrer imidlertid kvotens størrelse i de jaktområder som i rovviltnemndas forvaltningsplan er definert som yngleområde for gaupe. Ny totalkvote

for jakt på gaupe i områder med mål om yngling av gaupe i region 2 settes til 15 gauper hvorav maksimalt 5 voksne hunndyr.

Det gjøres ikke endringer når det gjelder kvotefri jakt i jaktområde vest 1, men kvotene i de øvrige jaktområdene endres som følger:

- 3 dyr i jaktområde øst 1.
- 2 dyr i hvert av jaktområdene øst 2, øst 3, øst 4, øst 5 og øst 6.
- 2 dyr i jaktområde vest 2.

Hunndyrkvoten fordeles ikke nærmere mellom de ulike jaktområdene, noe som betyr at kvotejakta skal avsluttes når hunndyrkvoten er fylt. Hunndyrkvoten omfatter ikke området med kvotefri jakt.

Departementet anser at dette vedtaket tilfredsstillende vilkåret i naturmangfoldloven § 16 tredje ledd om at høsting bare kan tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Departementet finner også at vedtaket er forsvarlig, sett i lys av artens funksjon i økosystemet, den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig, artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjonen i vedkommende område og den skade som arten gjør.

Klagene tas dermed delvis til følge.

Med hilsen

Brita Slettemark (e.f.)
avdelingsdirektør

Tommy Andersen
rådgiver

Adresseliste:

Rovviltnemnda i region 2 c/o Fylkesmannen i Buskerud
Foreningen Våre Rovdyr, Postboks 195, 2151 Årnes
Aksjonen Rovviltets Røst, Postboks 1410, 2604 Elverum

Kopi:

Direktoratet for naturforvaltning
Fylkesmannen i Buskerud
Fylkesmannen i Telemark
Fylkesmannen i Vestfold
Fylkesmannen i Aust-Agder

